

Fremsat den x. november 2009 af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond

(Dækning af indeståender på fritvalgsordninger og digitalisering af fondens opkrævningsprocedure over for arbejdsgiver eller dennes bo)

§ 1

I lov om Lønmodtagernes Garantifond, jf. lovbekendtgørelse nr. 867 af 7. september 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes som 2. pkt.:

”Krav ifølge en uforrentet opsparingsordning (fritvalgsordning), jf. konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., er dog ikke omfattet af fondens udbetalingsloft.”

2. I § 7, *stk. 2*, indsættes som 2. pkt.:

”Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra Lønmodtagernes Garantifond fastsætte regler for fremgangsmåden ved opkrævning af garantimidler over for arbejdsgiveren eller dennes bo, herunder anvendelse af en obligatorisk selvbetjeningsløsning.”

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2010 og har virkning for tilfælde, hvor fristdagen eller det tidspunkt, der efter fondens bestemmelse træder i stedet for fristdagen, er indtrådt efter dette tidspunkt.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at skabe grundlaget for, at indeståender på fritvalgsordninger fremover skal kunne dækkes uden for det udbetalingsloft, der gælder for Lønmodtagernes Garantifond (LG) ved konkurs. Denne del af lovforslaget skal ses i sammenhæng med Konkursrådets udtalelse af 10. juni 2009 og det allerede fremsatte lovforslag, hvorved indestående på en fritvalgsordning nu bliver direkte omtalt i konkurslovens § 95, stk. 1. Der henvises til justitsministerens lovforslag nr. L 29 om ændring af konkursloven (Behandlingen i konkurs af indeståender på fritvalgsordninger).

Lovforslaget har endvidere til formål at sikre bemyndigelse til, at der administrativt i LG's regi kan videreudvikles et digitaliseret boanmeldelsessystem, som kan gøres obligatorisk over for arbejdsgivere, bobestyrere og kuratorer. Et selvbetjeningssystem vil her kunne lette administrationen for såvel brugere som LG, ikke mindst fordi en del overflødig papirkorrespondance afskaffes.

2. Baggrund

2.1 Baggrund omkring indeståender på Fritvalgskonti/særlig opsparing

Ved fornyelsen af overenskomsterne på Landsorganisationen i Danmark (LO) og Dansk Arbejdsgiverforenings (DA) område i foråret 2007 aftalte overenskomtparterne, at lønmodtagerne kan opspare op til 7,5 % af lønnen på en Fritvalgs Lønkonto/særlig opsparing.

En Fritvalgs Lønkonto/særlig opsparing indeholder følgende elementer:

- Fra 1. maj 2007 til 30. april 2008 0,5 % af den ferieberettigede løn. Opsparingen er herefter og frem til 30. april 2009 steget til 0,75 %. Fra 1. maj 2009 steg den til 1 %.
- Værdien af lønmodtagerens fravalgte feriedage, svarende til 0,5 % af den ferieberettigede løn pr. fravalgt feriedag. Ved 5 fravalgte feriefridage opspares således 2,5 % af den ferieberettigede løn.
- Opsparing på 4 % af den ferieberettigede løn til erstatning for den nuværende søgnehelligdagsbetaling.

Indestående på en sådan konto kan lønmodtagere under nærmere fastsatte betingelser enten få udbetalt i form af løn eller overført til pension. Det følger således af de pågældende overenskomster, at lønmodtagerne kan vælge at få udbetalt indestående fra Fritvalgs Lønkontoen/den særlige opsparing, når de holder fri i forbindelse med ferie, søgnehelligdage, feriefridage eller overenskomstmæssige fridage. Lønmodtagerne vælger selv, hvor stor udbetalingen skal være. Er der overskud på kontoen ved ferieårets udløb, videreføres beløbet til udbetaling i det følgende ferieår. Ved medarbejderens fratræden udbetales et eventuelt indestående i forbindelse med sidste lønudbetaling.

Imidlertid blev der siden rejst usikkerhed om fritvalgsordningernes placering i konkursordenen, også fra LG's side. På den baggrund rettede LO og DA i løbet af foråret 2008 henvendelse til Konkursrådet. Parterne opfordrede til, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af konkursloven, at indeståender på Fritvalgs Lønkonti/særlig opsparing er omfattet af lønprivilegiet i konkurslovens § 95. Samtidig foreslog parterne, at kravene behandles på samme måde

som feriegodtgørelse, jf. konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 4. Derved ville indeståendet ikke blive omfattet af LG's udbetalingsloft.

Efter aftale med Justitsministeriet afgav Konkursrådet, der er et lovforberedende råd nedsat under Justitsministeriet, en udtalelse af 10. juni 2009. Konkursrådet konkluderede, at der er behov for en præcisering af reglerne, således at det kommer til at fremgå af konkurslovens § 95, i hvilket omfang indeståender på fritvalgsordninger er omfattet af lønprivilegiet. Konkursrådet fandt ikke grundlag for at lade indeståender på fritvalgsordninger være omfattet af de samme regler som feriegodtgørelse, da dette ville indebære en særskilt fravigelse af det konkursretlige lighedsprincip, idet kravet ville opnå en bedre beskyttelse end den beskyttelse, som almindelige lønkrav har efter konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1. En sådan fravigelse burde efter Konkursrådets opfattelse alene ske, hvis tungtvejende hensyn taler for det, og Konkursrådet fandt ikke, at der forelå sådanne tungtvejende grunde. Rådet foreslog i stedet, at indeståender på Fritvalgs Lønkonti/særlig opsparing og lignende ordninger omfattes af konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1 og 5, på samme måde som almindelig løn, dog således at der ikke skal lægges vægt på forfaldstidspunktet, således som det er tilfældet for lønkrav, men derimod på, hvornår indeståendet kræves udbetalt. Justitsministeriet udarbejdede herefter sit lovforslag, som indholdsmæssigt svarer til forslaget i Konkursrådets udtalelse.

Bestyrelsen for Lønmodtagernes Garantifond har herefter i et brev af 10. september 2009 rettet henvendelse til Beskæftigelsesministeriet og indstillet, at det ved ændring af LG-loven sikres, at indestående på Fritvalgskonti skal kunne dækkes uden for LG's udbetalingsloft på linje med feriegodtgørelse. Der er peget på, at lovændringens udformning koordineres med ændringen i konkursloven, og at begge ændringer træder i kraft samtidig.

2.2 Baggrund omkring elektroniske anmeldelser

I sit brev af 10. september 2009 indstillede bestyrelsen samtidig til Beskæftigelsesministeriet, at der etableres hjemmel for LG til at foretage elektroniske anmeldelser i konkursboer mm. For at lette administrationen for kuratorer og for LG's administration har LG siden efteråret 2004 tilbudt en selvbetjeningsløsning, hvor der kan ske elektronisk anmeldelse af LG's (og SKAT's) krav i konkursboerne.

LG har oplyst, at modellen i korthed går ud på, at LG sender et brev til kurator med en forhåndsanmeldelse og en adgangskode, når fonden godkender en konkursramt arbejdsgiver. Kurator får derved tilbud om at kunne holde sig løbende ajour med LG's udbetalinger. Systemet afskaffer en masse breve mellem LG og konkursboerne, men da systemet er frivilligt, er der på nuværende tidspunkt næsten halvdelen af kuratorerne, der fortsat får/ønsker papir-anmeldelser. Selvbetjeningsløsningen er udviklet af LG i samarbejde med repræsentanter fra Advokatrådet og Kuratorforeningen.

LG forventer fra den 1. oktober 2010, hvor LG har etableret en ny teknisk platform, at kunne have et obligatorisk boanmeldelsessystem på plads. LG planlægger at udvide det nuværende system, således at der kommer yderligere faciliteter og oplysninger til. Endvidere ønskes systemet også anvendt over for insolvente dødsboer og insolvente ophørte arbejdsgivere, hvor LG i dag må sende papiropgørelser ud hvert kvartal. For LG er det væsentligt, at fonden i forbindelse med overgangen til en ny teknisk platform får mulighed for udelukkende at udvikle ét elektronisk anmeldelsessystem i stedet for at skulle udvikle såvel et papirsystem som et selvbetjeningsystem.

3. Gældende ret

3.1. Gældende ret ved LG's dækning af indeståender ifølge en fritvalgskonto/særlig opsparing

LG har hidtil og dermed siden etableringen af Fritvalgs Lønkonto/særlig opsparing i 2007 dækket indeståender på fritvalgsordninger og anset sådanne krav for omfattet af lønprioritet i konkurslovens § 95 og dermed af § 2 i loven om Lønmodtagernes Garantifond (LG-loven).

Den præcisering, der ved det allerede fremsatte lovforslag nr. L 29 foreslås i konkursloven indebærer, at krav på indeståender fra en Fritvalgs Lønkonto/særlig opsparing med sikkerhed er omfattet af LG-lovens garantiordning og dermed af udbetalingsloftet på 160.000 kr. i henhold til lovens § 3, stk. 1, jf. stk. 3. LG-loven fastslår, at LG – under nærmere angivne betingelser – i tilfælde af en arbejdsgivers konkurs kan udbetale op til 160.000 kr. til lønmodtageren til dækning af blandt andet krav omfattet af konkurslovens § 95, stk. 1 og 5, herunder også et indestående på en Fritvalgskonto/særlig opsparing eller lignende ordning. LG har dermed hidtil kun udbetalt kravene inden for fondens udbetalingsloft.

3.2. Gældende ret ved LG's anmeldelsesprocedure over for konkursboer m.fl.

Når LG foretager udbetaling, indtræder fonden i lønmodtagerens krav mod arbejdsgiveren. Dette fremgår af LG-lovens § 7, stk. 1. Dette betyder, at LG efterfølgende foretager indrivelse af kravet.

Foreligger der en konkurs, anmelder LG sit krav over for konkursboet. Her har LG's krav samme fortrinsstilling, som lønmodtageren ville have haft, hvis kravet var anmeldt til konkursboet af lønmodtageren selv. Er der tale om et insolvent dødsbo, anmelder LG kravet overfor bobestyreren. LG har kun få af disse sager om året. Også her indtræder LG i samme fortrinsstilling som lønmodtageren. Hvis LG har godkendt arbejdsgiveren som ophørt og insolvent, retter LG sit krav direkte mod arbejdsgiveren. Her har LG's krav ingen særstatus.

Siden efteråret 2004 har LG tilbudt en selvbetjeningsløsning over for kuratorer i konkursboer. LG har beskrevet sin anmeldelsesprocedure over for konkursboer således:

- LG modtager en anmeldelse fra en lønmodtager.
- LG konstaterer, at arbejdsgiveren er gået konkurs
- LG's system danner maskinelt et brev til kurator, hvor fonden oplyser, at fonden har godkendt sagen.

Hvis kurator har tilmeldt sig selvbetjeningsystemet oplyser LG, at der ikke kommer flere breve fra LG, men kurator kan selv se LG's anmeldelser via selvbetjeningsystemet.

Hvis kurator ikke har tilmeldt sig selvbetjeningsystemet, får kurator hvert kvartal en boanmeldelse, hvis LG har foretaget udbetaling for den arbejdsgiver i det forudgående kvartal.

- Alle kuratorer får – uanset om de har tilmeldt sig systemet – koder, der giver adgang til selvbetjeningsmodellen. Kuratorer, der ikke har tilmeldt sig, får dog kun en begrænset adgang.

LG har endvidere beskrevet de nuværende fordele for tilmeldte kuratorer og LG ved det elektroniske anmeldelsessystem således:

- Kuratorerne skal ikke længere kvittere for LG's skriftlige boanmeldelser.
- Kuratorerne skal ikke vente til udgangen af et kvartal for at se LG's udbetalinger. Dette kan ske umiddelbart efter, at LG har foretaget udbetalingen.
- Der er adgang til systemet døgnet rundt.

- Der er mulighed for at downloade oplysninger i et Excel-regneark, som kan udgøre et bilag til gældbogen.
- Kuratorerne får mulighed for at se de samlede udbetalinger på hver enkelt lønmodtager.
- LG sparer print og udsendelse af mange breve med bilag hvert kvartal.
- LG undgår henvendelser fra kuratorerne, som nu selv kan indhente oplysningerne via selvbetjeningssystemet.

4. Beskæftigelsesministeriets overvejelser

Beskæftigelsesministeriet kan tilslutte sig indstillingen fra LG's bestyrelse. Fritvalgs Lønkonti/særlig opsparing må ses som en del af en række nye personalepolitiske instrumenter, som skal øge fleksibiliteten og medvirke til at øge arbejdsstyrken på arbejdsmarkedet. Her er det fortsat af afgørende samfundsmæssig betydning, at lovgivningen understøtter de fleksible rammer, som overenskomstparterne skaber på det danske arbejdsmarked.

Lovforslaget er på denne baggrund udformet således, at udbetalingsloftet på 160.000 kr. i LG-lovens § 3, stk. 1, jf. stk. 3, ikke finder anvendelse i forhold til krav ifølge en uforrentet opsparingsordning (fritvalgsordning). Udbetalinger af sådanne krav vil derfor fremover kunne overstige 160.000 kr.

Beskæftigelsesministeriet ser også store fordele i at fremme en digitalisering af LG's opkrævningsprocedure over for arbejdsgiver eller dennes bo. En selvbetjeningsløsning har fordele for såvel brugere som LG selv. Et sådant tiltag vil endvidere ligge i fin tråd med de digitaliseringsbestrebelse, som regeringen i øvrigt ønsker at fremme.

Beskæftigelsesministeriet har valgt at udforme denne del af lovforslaget som en bemyndigelsesbestemmelse, da LG først fra den 1. oktober 2010 forventer at have de tekniske rammer for et obligatorisk boanmeldelsessystem på plads. Dette giver mulighed for, at LG i sin videreudvikling og udarbejdelse af indstilling til regler kan inddrage relevante interesseforeningerne for de kommende brugere af systemet.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for staten, kommuner og regioner.

Lovforslaget vil have begrænsede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Alle private arbejdsgiver, der betaler ATP-bidrag for deres ansatte betaler også bidrag til LG. Forslaget om at dække indestående på Fritvalgskonti uden for LG's udbetalingsloft vil indebære øgede udbetalinger fra LG og dermed en øget bidragsbetaling for de private arbejdsgivere. Imidlertid er LG's udbetalingsloft for nyligt hævet til 160.000 kr. efter skat, svarende til 6 måneders løn for en faglært arbejder i Københavnsområdet. Ved denne lejlighed blev der også taget højde for indestående på fritvalgsordninger. Derfor vil der normalt være plads inden for LG's udbetalingsloft til indestående på Fritvalgskonti. Selv om det kun vil være ganske få, der på grund af en fritvalgskonto vil ramme LG's udbetalingsloft, er der alligevel behov for at skabe sikkerhed omkring disse konti, da de ellers ikke vil blive anvendt efter hensigterne. Meromkostninger i 2010 til øgede udbetalinger som følge af lovændringen skønnes derfor at ligge under 2 mio. kr., svarende til ca. 2 promille af LG's forventede udbetalinger i 2009.

Lovforslaget vil have begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet. For den insolvente arbejdsgiver eller dennes bo indebærer en digitalisering af LG's opkrævnings-

procedure administrative lettelse, da LG åbner op for en selvbetjeningsløsning, der gør det muligt for kuratorer, dødsbobestyrere og insolvente ophørte arbejdsgivere at indhente alle nødvendige oplysninger om LG's udbetalinger direkte fra LG's hjemmeside. Hertil kommer, at der ikke løbende skal modtages og kvitteres for breve fra LG om udbetalinger.

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Høring

Lovforslaget har været sendt til høring hos Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Landsorganisationen i Danmark, FTF, Akademikernes Centralorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, KL, Danske Regioner, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Advokatrådet, Danske Advokater, Danske insolvensadvokater, Sø- og Handelsretten, Kuratorforeningen, Domstolsstyrelsen, ATP, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening og Personalestyrelsen.

7. Sammenfattende skema

Sammenfatning af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindre-udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser, jf. pkt. 5	Begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser, jf. pkt. 5
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

I bilag A til lovforslagets bemærkninger er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

Til nr. 1 (§ 3, stk. 1, 2. pkt.)

Det foreslås i den nye § 3, stk. 1, 2. pkt., at indeståender på fritvalgsordninger skal kunne dækkes uden for det udbetalingsloft, der gælder for LG ved konkurs. Med henvisningen til § 95, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., er der tilsigtet parallelitet i forhold til den foreslåede præcisering i konkursloven af krav ifølge en uforrentet opsparingsordning (fritvalgsordning).

Der henvises i øvrigt til justitsministerens lovforslag nr. L 29 om ændring af konkursloven (Behandlingen i konkurs af indeståender på fritvalgsordninger).

LG skal herefter kunne dække krav ifølge en uforrentet opsparingsordning (fritvalgsordning) uden for maksimumsgrænsen i henhold til LG-lovens § 3, stk. 1, jf. stk. 3. Maksimumsgrænsen udgør i dag kr. 160.000 kr. ved konkurs, jf. bekendtgørelse nr. 653 af 30. juni 2009 om krav på løn fra Lønmodtagernes Garantifond.

Til nr. 2 (§ 7, stk. 2, 2. pkt.)

Forslaget til ny § 7, stk. 2, 2. pkt., indeholder en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter beskæftigelsesministeren efter indstilling fra Lønmodtagernes Garantifond kan fastsætte regler for fremgangsmåden ved opkrævning af garantimidler over for arbejdsgiveren eller dennes bo, herunder fastsætte krav om elektroniske anmeldelser.

Konsekvenserne for kuratorer og bobestyrere bliver for det første, at de ikke længere kan få anmeldelser på papir (systemet vil dog indeholde en mulighed for at man selv kan printe udskrifter ud). Den anden konsekvens er, at de ikke uden at ifalde ansvar kan lukke et bo uden at tage hensyn til LG's elektroniske anmeldelser. For insolvente ophørte arbejdsgivere bliver konsekvensen kun den, at de ikke længere får opgørelser på papir hvert kvartal, men henvises til at søge oplysninger i LG's selvbetjeningsystem.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 3.2.

Til § 2

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttræden. Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2010 og have virkning for tilfælde, hvor fristdagen eller det tidspunkt, der efter fondens bestemmelse træder i stedet for fristdagen, er indtrådt efter dette tidspunkt. Den foreslåede ikrafttræden er sammenfaldende med tidspunktet for ændringen af konkursloven, jf. justitsministerens lovforslag nr. L 29 (Behandlingen i konkurs af indeståender på fritvalgsordninger).

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger. Dette er i overensstemmelse med, hvad der i dag i LG-lovens § 15 er bestemt for hovedlovens vedkommende.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget